

NVMO-Promovendidad

Promovendidad 17 april 2009

De jaarlijkse promovendidad is altijd een inspirerende dag, waarop naast het uitwisselen van onderzoeksresultaten ook het ontmoeten van andere promovendi centraal staat. Naast plenaire sessies over ethische toetsing en de begeleiding door supervisors waren er interactieve, kleinere sessies (bijvoorbeeld de nieuwe interview en meet-the-expert keuzesessies). Hieronder geeft de NVMO-promovendigroep een korte impressie van de verschillende onderdelen van die dag.

Ethische toetsing; plenaire sessie

Zomaar publiceren van onderzoek, zonder dat hiervoor goedkeuring is gevraagd aan de ethische commissie, is er zeer spoedig niet meer bij. Ook in het medisch onderwijskundig onderzoek wordt namelijk gewerkt met proefpersonen, en hiervoor is het gewenst kritisch te blijven kijken naar de opzet van het onderzoek. Tijdschriften accepteerden eerder de verklaring 'dat is niet nodig in Nederland', maar dat lijkt te veranderen. Zij worden strenger, en willen ook een ethische toetsing zien voordat het onderzoek is uitgevoerd. In de toekomst moeten wij dus als onderzoekers onze onderzoeksplannen ethisch laten toetsen. Olle ten Cate sprak in zijn presentatie over de consequenties voor het huidige en toekomstige onderzoek, en over de mogelijke instelling van een NVMO ethische commissie voor onderwijskundig onderzoek. Wordt vervolgd.

Presentaties eigen onderzoek

In totaal kozen 17 promovendi voor het houden van een presentatie over eigen werk. Deze presentaties gingen over: 1) curriculumontwikkeling & evaluatie, 2) individuele verschillen, 3) toetsing en 4) klinische fase. Het gepresenteerde onderzoek vond merendeels plaats in de context van het werkplekleren (basisopleiding en vervolgopleiding). Daarbij draaide het veelal om de kwaliteit van de supervisors, om de balans tussen leren en toetsen en om de inrichting van de toetsing. Onderzoek in de preklinische fase ging veel over de basisvakken, motivatie en drop out. De presentatoren brachten vaak een vraag in, die tot interessante discussies leidde. Voorbeelden van vragen in deze discussies waren: Hoe valideer je onderwijs? Hoe verloopt de motivatie gedurende de opleiding tot specialist? Hoe subjectief is toetsing? Hoe kun je onderwijs meer evidence-based maken?

Intervisie

Intervisie stond voor het eerst op het programma. Dit onderdeel past goed binnen de doelstelling van de promovendidad, waarin het netwerken en het elkaar ondersteunen belangrijk zijn. Promovendi kwamen bijeen in kleine groepen (maximaal zes deelnemers) onder leiding van een voorzitter. In deze sessies werd na een korte introductie een aantal van de door de deelnemers ingebrachte vragen besproken. De gekozen vragen werden verder verduidelijkt door de inbrenger, waarna de hele groep de vraag besprak en

oplossingen probeerde te vinden. Vragen gingen bijvoorbeeld over de wijze waarop je als promovendus zou moeten omgaan met de begeleider en hoe je het onderzoek zou moeten opzetten. Sommige enthousiaste deelnemers zetten de intervisie zelf op eigen initiatief voort tijdens de lunch, andere deelnemers gaven de voorkeur aan de rondleiding door een aantal diervverblijven van de faculteit Diergeneeskunde.

Promotiesessie

Ter voorbereiding op de komende promotie hebben twee laatstejaars promovendi een artikel, dat onderdeel uitmaakt van hun proefschrift, met verve verdedigd. De opponenten en de voorzitter van de promotiecommissie, die in toga was gekleed, hadden zich allemaal zeer goed voorbereid. Iedere opponent begon met de gebruikelijke complimenten, het benadrukken van bepaalde zaken en het stellen van kritische vragen.

‘Geachte promovendus, in mijn ogen heeft u uitstekend gebruik gemaakt van de mogelijkheden die een dergelijke combinatie (kwantitatieve data met een kwalitatieve interview-studie) biedt...’

‘Mijn vraag betreft de kwalitatieve analyse. Ik zou graag van u horen waarom u de analyse vooraf al heeft willen structureren in plaats van meer exploratief open coderen?’

‘Welke adviezen kunt u geven over hoe moderators voor te bereiden op hun taak? En hoe zou u verschillen hebben kunnen toetsen op het ‘bericht-niveau?’

Zo kwamen e-learning, het leren tijdens de coschappen en het aanleren van vaardigheden op een zeer leerzame wijze aan de orde. Na het gebruikelijke ‘Hora est’ werd de plichtigheid afgesloten waarna

met de aanwezigen de discussie op een meer informele wijze werd voortgezet.

Meet-the-expert

Zes experts met uiteenlopende expertise op het gebied van medisch onderwijs hebben deelgenomen aan de ‘meet-the-experts’. Enkele voorbeelden van vragen, die in de groepen werden ingebracht waren: Welke tijdschriften zijn handig voor mij om in te publiceren? Ik weet niet meer hoe ik verder moet met mijn data? Hoe kom ik aan de juiste literatuur? Doordat de groepjes klein waren was er veel ruimte voor interactie. In een tweede sessie werden de experts gewisseld, om zo nog nieuwe vragen te behandelen.

How to manage your supervisor; plenaire sessie

Als laatste onderdeel van deze promovendidag nam Hans Sonneveld, van het Nederlands centrum voor promotieopleidingen, ons mee in een tour langs pieken en dalen die zich in promotietrajecten kunnen voordoen. In zijn ervaringen is de relatie tussen promovendi en begeleiders veelal gecompliceerd, met wederzijdse afhankelijkheden en ruimte voor misverstanden, het beiderzijds verbergen van zorgen, enz. Aan de hand van het boek *‘Mijn moeder en ik’* van Nancy Friday toonde hij, op lichtvoetige wijze, hoezeer de verhouding promotor – promovendus gelijkenissen kan hebben met de relatie van moeder en kind. Zoals de titel al doet vermoeden, kiest hij daarbij voor een perspectief waarin de promovendus zelf actief het initiatief neemt om, waar nodig, grote problemen te voorkomen. Geheel in die stijl werd vervolgens gediscussieerd over lastige situaties en hoe daarmee om te gaan. In de vorm van een brief aan een goede vriend/vriendin, die op het punt staat aan een promotietraject te beginnen, zijn alle suggesties en adviezen die wij

Deelnemers aan de promovendidadag.

konden verzinnen, bijeen gebracht en verwoord. Misschien komt die ooit nog van pas om, wanneer de situatie zich voordoet, ook echt te gebruiken.

Tot slot

De dag heeft veel promovendi weer nieuwe ideeën en positieve energie gegeven. Op het NVMO-congres zal de promovendigroep een sessie leiden over de begeleiding van promovendi. Alle (nieuwe)

promovendi zijn tevens van harte uitgenodigd voor de jaarlijkse promovendilunch op de eerste dag van het NVMO-congres. De presentaties over ethische toetsing en de begeleiding van promovendi zijn terug te vinden op <http://www.nvmo.nl/> onder het kopje promovendi.

De promovendigroep:

Mariska Min-Leliveld, Lia Fluit, Stephan Ramaekers, Bas Koole, Mirjam van Lohuizen